

12/10/22

TER BESLUITVORMING

Aan de Minister voor Natuur en Stikstof

TER INFORMATIE

Aan de minister van Landbouw, natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Natuur
en Visserij

Auteur

TER BESLISSING

Datum

12 oktober 2022

Kenmerk

DGNV / 22510162

Kopie aan

Bijlage(n)

2

nota

BNC-fiche EU verordening Natuurherstel

Parafenroute

Aanleiding

Op 22 juni jl. publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor een nieuwe natuurherstelwet. Het wetsvoorstel is onderdeel van de EU Green Deal en werd in 2020 aangekondigd in de EU-Biodiversiteitsstrategie. In deze nota wordt u geadviseerd over het BNC-fiche.

Geadviseerd besluit

- U kunt kennis nemen van het BNC fiche en u wordt gevraagd akkoord te geven om het fiche door te geleiden naar de Ministerraad.
- Tevens wordt u gevraagd akkoord te geven op de begeleidende brief naar beide Kamers. Deze aanbiedingsbrief is uitgebreider dan gewoonlijk bij een BNC-fiche. In het DG-overleg is gekozen voor deze vorm om het narratief van het kabinetstandpunt, zoals vervat in een uitgebreid fiche als dit, scherper te duiden.

Kernpunten

- Het voorstel voor de ontwerpverordening bevat juridische bindende doelstellingen voor natuurherstel in verschillende ecosystemen die bestaande wetgeving aanvullen. Prioriteit krijgen de systemen die koolstof opslaan en de gevolgen van natuurrampen zoals overstromingen voorkomen of beperken. Met het voorstel wil de Commissie een einde maken aan de verslechtering van de natuur in Europa en herstel bevorderen.
- In het BNC-fiche onderschrijft het kabinet dat het tot nu toe gevoerde beleid ten aanzien van het herstellen en versterken van biodiversiteit tot nu toe gering effect heeft gehad en deelt het kabinet de urgentie om krachtig beleid te voeren, maar benadrukt het ook de grote maatschappelijke opgaven waar Nederland voor staat. Het kabinet is dan ook kritisch op een aantal verstrekkende onderdelen van dit voorstel,

zoals het verslechteringsverbod buiten Natura-2000 gebieden en de gekozen invulling daarvan.

- Aandachtspunten zijn de natuurhersteldoelen voor terrestrische, kust- en zoetwaterecosystemen en mariene ecosystemen.
 - Deze bevatten een concretisering van de bescherming van habitattypen en soorten die reeds beschermd worden op grond van bestaande EU-natuurrichtlijnen in de vorm van oplopende, kwantitatieve doelen voor oppervlaktes waar herstelmaatregelen getroffen moeten zijn in 2030, in 2040 en in 2050. De kwantitatieve doelen voor 2040 en 2050 zijn fors en kunnen knelpunten opleveren met diverse sectoren (zie ook paragraaf 3b van het fiche in de bijlage).
 - Ook bevatten deze het nieuwe vereiste dat habitattypen en herstelde leefgebieden van soorten ook buiten Natura 2000-gebieden niet mogen verslechteren, tenzij er sprake is van overmacht (zoals klimaatverandering) of een groot openbaar belang. Dit betreft een grote uitdaging voor Nederland, bovenop de huidige stikstofproblematiek. Een verslechteringsverbod buiten Natura 2000 leidt tot aanvullende beperkingen voor andere opgaven en tot meer administratieve en bestuurlijke lasten (zie ook paragraaf 3b van het fiche in de bijlage).
- Om genoemde aandachtspunten te adresseren wordt in het BNC-fiche een Nederlandse quick scan en een impact assessment aangekondigd, waarin kan worden onderzocht wat de gevolgen van het voorstel zijn voor Nederland. Daarnaast start deze maand een Interdepartementaal Beleidsonderzoek Biodiversiteit waarin de budgettaire gevolgen voor de overheid van onder andere dit voorstel nader worden onderzocht.
- Het laten uitvoeren van een Nederlands impact assessment en een IBO kosten tijd. Nederland zal, in afwachting van de uitkomsten van bovengenoemde onderzoeken, op onderdelen een (financieel) voorbehoud moeten maken tijdens de onderhandelingen over het wetsvoorstel. Daarnaast zal een quick scan worden uitgevoerd om een eerste inzage te krijgen in de gevolgen.
- Ambtelijk is volledige overeenstemming bereikt over de verschillende onderdelen van het BNC-fiche in het DGO waartoe het BWO heeft besloten.
- Gezien de Raadswerkgroepen in Brussel, die op dit voorstel in een hoog tempo geagendeerd worden, is het van groot belang dat het BNC-fiche in de Ministerraad van 14 oktober a.s. wordt vastgesteld, zodat de Permanente Vertegenwoordiging en de betrokken ambtenaren van LNV tijdens de Raadswerkgroepen aan de onderhandelingen kunnen deelnemen.

Toelichting

Samenvatting proces in aanloop naar de behandeling in MR

Tegelijkertijd met het verzenden van een ambtelijk afgestemd concept van het fiche naar het BNC-overleg is dit concept met u besproken op maandag 30 augustus 2022. Dit resulteerde in een aanscherping van het fiche op de impact van het verslechteringsverbod, het invoegen van een systeembenadering als

lange termijn alternatief voor het verbeteren van de gunstige staat van instandhouding, een verdere duiding van de haalbaarheid, en een kritische duiding van de proportionaliteit. Dit had tot gevolg dat een nieuw concept op woensdag 7 september 2022 in het BNC-overleg is besproken. De feedback en commentaren van dit BNC-overleg zijn ambtelijk besproken, afgestemd en voorgelegd aan de CoCo van 20 september en tegelijkertijd met u. Omdat in de Coco een drietal punten voor verdere politieke besluitvorming werden voorgelegd, is het fiche informeel met de betrokken bewindspersonen besproken. De uitkomst werd besproken in een DGO van de meest betrokken departementen op 30 september en 5 oktober 2022, waarna volledige ambtelijke overeenstemming werd bereikt.

Indien de Ministerraad akkoord gaat met het BNC-fiche zal deze nota als beslisnota fungeren.